مونږ په هېواد کې اجتماعي عدالت
او ټل پاټې سوله غواړو

DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

شماره : ۱

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
AMRC
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ . ش

PROPERTY OF PACKU

سال هفتم- دور دوم ، شمارۀ اول - شمارۀ مسلسل ۱۰۲۵ - شنبه ۱۷ سنبله ۱۳۸۶ هـ . ش، ۲۵ شعبان المعظم ۱۴۲۸ هـ . ق، 8 September, 2007

سرمقاله

مذاکرات فاتحانه

گروگان گیری در افغانستان سابقۀ طولانی ندارد این پدیده فقط زادۀ سی سال جنگ تحمیلی و روی کار آمدن تنظیم هاست. در دهۀ هفتاد در تمام کشور بطور اخص در شهر کابل گروه های رقیب، افراد مربوط به یکدیگر را به گروگان می گرفتند و آنها را جهت تبادلۀ اسیران جنگی خود نگهداری می کردند.

اما آدم ربایی و توسط آن نیل به اهداف سیاسی بعد از سقوط طالبان رواج یافت. این عمل اساساً از شرق میانه به افغانستان منتقل گردیده است.

چندی قبل ۲۳ تن از کوریایی ها که مبلغان مسیحی وابسته بۀ کلیسای جمعیت سیمول بودند، به اسارت طالبان در آمدند. تلاش بخاطر حل مسالمت آمیز بحران گروگانگیری ص۲

هنوز بین کوریایی شمالی، ایالات متحده امریکا و کوریایی جنوبی قرارداد رسمی صلح امضا نشده

آقای بوش که روز جمعه، ۷ سپتامبر، در آستانه نخستین جلسۀ همایش سران کشورهای عضو سازمان همکاری های اقتصادی آسیا و اقیانوس آرام - آپک - در سیدنی، استرالیا، سخن می گفت، افزود که این ترتیبات زمانی امکان پذیر است که کوریایی شمالی برنامۀ تسلیحات اتمی خود را متوقف سازد.

جورج بوش پس از ملاقات با رییس جمهور کوریایی جنوبی گفت که ایالات متحده به آن روزی چشم دوخته است که جنگ کوریا پس از نیم قرن رسما خاتمه یابد.

جنگ کوریا در سال ۱۹۵۰ و با ورود نیروهای بین المللی به رهبری امریکا برای مقابله با حملات کوریای شمالی به جنوب آغاز شد و تا برقراری آتش بس در سال ۱۹۵۳ ادامه یافت.

هنوز بین کوریایی شمالی با ایالات متحده و کوریایی جنوبی قرارداد رسمی صلح امضا نشده است و نیروهای دو طرف در دو سوی منطقۀ غیرنظامی بین مرز جنوب و شمال مستقر هستند.

آقای بوش افزود که ایجاد تغییرات مثبت در شبۀ جزیرۀ کوریایی به اقدامات کیم جونگ ایل، رهبر کوریایی شمالی، بستگی دارد. ص۴

ناتو و بحران افغانستان

مقام ارشد بلند پایه ناتو عمل نکردن کشورهای عضو این سازمان به تعهدات آنها در قبال افغانستان را عامل بروز دشواری در جنگ علیه طالبان دانسته و بریتانیا تلفات نظامی خود در هلمند را

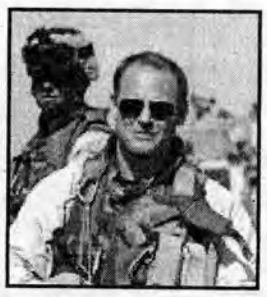

تایید کرده است.

یک جنرال ری هنولت، افسر کانادایی و رییس کمیتۀ نظامی سازمان پیمان اتلانتیک شمالی - ناتو - گفته است که کشورهایی که از عملیات نظامی این پیمان در افغانستان حمایت کرده اند باید امکانات لازم ... ص۴

سوله یا جنگ ؟

زمونږ خبریال د هیواد د امنیتي حالاتو په هکله له ښاغلي بشر دوست سره په لاندې ډول مرکه کړیده.

چې دا دی له څه کمونې او زیاتونې پرته تاسې ته وړاندې کیږي.

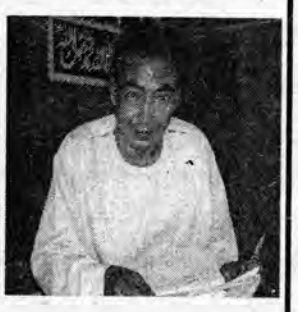

س: په ولسي جرګه کې د کابل د خلکو استازی، ډاکتر رمضان بشر دوست د هیواد د اوسني وران امنیتی حالت لاملونه څه دي؟

ج: زه په دې اند یم ... ص۴

د بیان ازادي د پوډریانو په منګولو کې

افغانستان کې د بیان د آزادۍ دشتون په هکله راز راز خبرې کیږي. په هیواد کې رونې اندی، سیاستوال او چارواکي په دې هکله ډول ډول نظریې وړاندې کوي. ځینې سیاستوال په تیرو پنځو کلونو کې د بیان آزادي د نوی اداري لویه لاسته راوړنه ګڼي او په ډیر ټینګار سره وایي چې دا آزادی باید

وساتل شي. خو په دې اړخ کې یو شمیر کسان دبیان د آزادي په دې ډول چې اوس مهال حاکمه ده ټولنې ته د زیان څخه ډکه بولي. خو د هیواد فرهنګی دولتی چارواکی په ډیر ویار سره وایي چې د دوی دهلوځلو له امله په سوونو رسنۍ راجستر شوي دي چې په آزادانه توګه خپلو خپرونو ته دوام ورکوي.

بیا په دې څو کلونو کې څو څو واړې داسې پیښه شوی ده چې د ځینو رسنیو چارواکو او ټولنو بیا سرونه ټکولی دی چې د دوي په لاره کې ځینې خنډونه شته چې د بیان آزادی محدود کوي.

په دې لیکنه کې د هیواد رسنیو فعالیت ته په کتنې سره ځینو هغو رښتینو خنډونو ته ګوته نیول شوی ده چې په افغانستان کې یې د بیان آزادی مخنیوي کړی دي. دا ښکاره ده چې د هیواد په اساسی قانون کې د بیان د ازادی په ښه ډول سره تضمین شوي دي.

دا جوته ده چې افغاني ټولنه په دي وخت کې د ډیرو ستونزو سره مخ او د دې ... ص۲

کمیشن کاران دهغوی کارونه زر خلاصوي

د کابل یو شمیر موټر چلوونکی چې د ترافیکو ریاست او یا مدیریت ته د خپلو موټرونو اسناه د قانونی پراو وهلو لپاره مراجعه کوی په دغه اداره کې د چارواکو له ناسم چلند او اداری فساد له شتون څخه سرټکوی.

دوي وایي چې د ترافیکو په مدیریت او یا ریاست کې ډیرې ځانګې موجودې دي چې لومړی له مور څخه پیسې غواړي او که په زغرده پیسې و نه غواړي نو زمور په کارونو کې داسې خنډونه پیدا کوي چې زمور کارونه څو ورځو ته ټالوي او مور دې ته مجبوروي چې دوي ته پیسې ورکړو. او هغو کسان چې کمیشن کاران دي د هغوي کارونه ورته ژر خلاصوي ځکه دغه مامورین له هغوي سره بلد دي او له هغوي څخه ټاکلی پیسې اخلی.

په همدې اړوند مو له یو تن ټکسی چلوونکي سردار ولي سره چې دي هم د خپلو نمبر پلیټونو د نوي کولو لپاره راغلي وی مرکه کړی، هغه خپلی ستونزی داسی بیانوی:

دا پنځلس ورځی مخکې مې د خپل موټر اسناد دنوی کولو لپاره د ترافیکو ریاست ته راوړل له هغه ځایه یې کار خلاص او مدیریت ته یې را واستولم دلته مې ټول کار د جواز سیر تر اخیستلو پوری خلاص و، کله مې چې زاړه نمبر پلیټونه ډیپو ته وروړل هغوي دغه پلیټونه را څخه نه تسلیمیدل، لدی کبله چې لږ زاړه وو ماته یې ویل چې دا جعلي دي. ما چې هر څه دوي ته قناعت ورکاوه چې دا جعلي ندي خو

دوی د دي خبرې هیڅ پروا نه کوله خو له ډیرو جنجالو وروسته یې را ته وویل چې ته باید د دي پلیټونو د ورکې اعلان وکړې نو بیا به ستا پلیټونه تسلیم کړو. همدا کار مې وکړ. د ورکې اعلان مې په داسی حال کې د افغان اعلاناتو لخوا خپور کړ ... ص۴

پول عشق را به بار نمی آورد

پول به همراه خودش قدرت می آورد. با پول میتوان هر چیزی را خرید بجز چیزهایی که اصلاً خریدنی نیست. ولی متاسفانه اکثر مردم اصلاً توجهی به این چیزها ندارند. همین طور عشق ،محبت، دوستی و سپاسگزاری را نمی توان با پول خرید.

با تمام وجود زنده گی کنید، به طوری که هر لحظه لذت زنده گی را در یابید و لحظۀ طلایی شود. فردی که این گونه زنده گی میکند، هرگز نمی میرد چرا که و جودش تبدیل به اکسیری شده است که با لمس هر چیز، آنرا به طلا تبدیل میکند.

هیچ کس توجه کافی به تک تک افراد نکرده است و این مساله علت و ریشۀ تمامی مشکلات است. به نظر میرسد که اجتماع بسیار بزرگ است و هر فرد جزء کوچکی از آن است، به همین علت عده یی ... ص۳

اراده بیا خپلو مینه والو ته وړاندې شوه

دافغان نشراتي مرکز په ډیر زیار او خپلو شونتیاوو سره دارادې خپرونه د لومړي خل لپاره په ۱۳۷۹ کال د مهاجرت په چاپیریال کې خپلو هیواد والوته وړاندې کړه که څه هم هغه مهال په افغانستان کې د افغان نشراتي مرکز د عکس او تصویر اخیستلو په فعالیتونو لکه د نورو تصویري رسنیو په څیر بندیز لګیدلی و خو افغان نشراتي مرکز د یو شمیر افغاني فرهنګیالو او فرهنګپالو شخصیتونو په مشوري او مرستې په ډیر وران او ستونزمن وخت کې په دې وتواتیده چې اراده دافغانستان د ټنه او بهر آن د نړۍ په ګوټ ګوټ کې مینه والوته ورسوي. دې له پریکړې سره سم ارادې خپل فعالیت په کابل کې پیل کړ. له نیکه مرغه د ۱۳۸۱ کال د لیندۍ په میاشت کې له دیرشو کلونو وروسته د لومړنۍ خپلواکې ملي ورځپاڼې په توګه په پشتو، دري او انګریزي ژبو له چاپ راووته. په دې کلونو کې یوازې دولتي ورځپاڼو او څو اوونیزو خپرونې کولې. دارادې ورځپاڼې ... ص۲

مذاکرات ...

بطور برق آسا آغاز گردید، دولت کوریا بعد از تلاش زیاد مذاکرات مستقیم را با طالبان آغاز کرد که میزبان این مذاکرات کمیتهٔ بین المللی صلیب سرخ بود، امنیت مذاکره کننده گان توسط نیرو های دولتی تأمین می گردید و نیرو های ناتو از مذاکرات و اوضاع نظارت می کردند، مذاکرات برای هر دو جانب بغرنجی و پیچیده گی خاص خود را داشت، اما فضای خوب برای آغاز مذاکرات، ادامهٔ مذاکرات و ختم موافقانهٔ مذاکرات ایجاد گردیده بود و هدف اساسی تمام طرف ها فقط آزادی ۱۹ تن از کوریایی ها بود.

ولی آزادی ۱۹ تن کوریایی ها به آن حد ارزش داشت که دولت کرزی، طالبان، ناتو و صلیب سرخ به سطح نهایت عالی بین خود تشریک مساعی و هماهنگی را ایجاد کردند و بعد از شش هفته در نتیجهٔ همین هماهنگی ها و همکاری هایی به سطح عالی متقابل بود که ۱۹ تن کوریایی از اسارت طالبان آزاد و هم زمان به آن در کوریا و محافل عیسوی جهان رقص و پایکوبی آغاز گردید. طالبان هم بعد از مذاکرات به پناه گاهای خود به طور مسرورانه و پیروزمندانه باز گشت نمو دند، اما در ختم مذاکرات با اینکه همه جوانب پیروزی خود را به سبک های خاص خودشان جشن می گرفتند هویدا گردید که مردم افغانستان شکست اصلی را متقبل گر دیده است.

برای آنکه این فقط مردم است که از سالهای متمادی بدینسو در دود و آتش می سوزد و می سازد، هر روز کشتار افغانان توسط عصری ترین و مخرب ترین سلاح ها ادامه دارد و هر روز ده ها تن و حتی صد ها تن افغان مظلوم به کام مرگ فرستاده می شو د.

بعد از سقوط طالبان امید مردم بر آن شد که جنگ پایان یافت، صلح ابدی نصیب شان گردید اما خلاف ارادهٔ مردم سیر حوادث رشد کرد و در دولت ضعف مدیریت، حاکمیت فساد اداری، بی قانونی، تسلط زورمندان در محلات و دولت، گسترش تولید و قاچاق مواد مخدر و انحصار مطلق قدرت سیاسی توسط زورمندان، زمینهٔ آغاز جنگ را مساعد و طالبان دوباره بحیث نیرو های مطرح سیاسی و نظامی ظهور کرد، جنگ آغاز گردید و اکنون به حالت وحشتناک آن در آمده است که هر روز هستی مادی و معنوی مردم ما را بطور بی رحمانه می بلعد.

آیا ارزش سی میلیون افغان کمتر از ۱۹ تن کوریایی است که قدرتهای داخلی، منطقوی و جهانی بخاطر حل مسالمت امیز این بحران گام عملی را بر نمی دارند؟

ایا ریختن خون افغانان انقدر بی ارزش است که قدرت های دنیا به آن اصلا ارزش قایل نیست؟

ما با استفاده از تجربهٔ بحران کوریایی ها، برای حل بحران موجود کشور به محترم کرزی، ناتو و امریکا پیشنهاد می نماییم: که محترم کرزی در یکی از شهرهای جنوبی کشور بطور مثال در شهر خوست با میزبانی کمیتهٔ بین المللی صلیب سرخ و د فترملل متحد بطور مستقیم با رهبران طالبان و حزب اسلامی مذاکرات را بخاطر تاءمین صلح و حاکمیت ملی آغاز و مرحله به مرحله تا به توافق نهایی ادامه دهد.

راغلی دي خو د دي جرمونو قربانیانو په غوښتنو باندی یې سترګی پټې او غوږ و نه کاږه دي

یا په هیواد کې په پارلمانی ټول ټاکنو کې د بې شمیره ټګیو بر.ګیو په هکله رپوټونه خپریږي او ډیر کسان دا باور لري چې د پارلمان یو شمیر وکیلانو له غیر قانونی لارو پارلمان ته لاره پیدا کړې ده. دهیواد هیڅ کومې رسنۍ ژورنالیست د فکټونو په راټولولو سره دا ټولنی ته په ډاګه نه کړه چې پلانی د پارلمان نماینده، دا ډول غیر قانونی لارو څخه په استفادې سره د ملت حق تر پښو لاندی کړ.

په دي ډول سازمان ورکړل شوی غلاوې او یا نور جرمونه، تر اوسه دا خلکوته په ډاګه شوی نه ده چې د غلو دا ډله د خپلو کومو امکاناتو څخه په استفادې سره د قانون منګولو څخه ازاد ګرځي.

اوس نو دا پوښتنه پیدا کیږی چې د دي رسنیو ژورنالیستان او کارکوونکی ولي خپل رسالت په دی هکله نه تر سره کوي. آیا په اساسی قانون کې به داسې ټکی ته وي راغلی چې رسنۍ نه شي کولای د پوډرو د قاچاق وړونکو، جنګی مجرمینو، په اداری فساد ډوب کسانو او یا نورو د قانون د تر پښو لاندی کوونکو په هکله څه نه شي خپرولای.

بی شکه ژورنالیستان دا حق لری چې په دی هکله اساسی قانون لیکوالانو او ژورنالیستانو ته ازادی ورکړی چې د ټولو ستونزو او مفاسدو په هکله حقایق نشر کړي. د څو دولتي رسنیو څخه پرته نوری ټولی رسنۍ ځانونه ازاد او دبیان ازادی خپل حق بولی خو په ټولنه کې د بنسټیزو ارزښتونو په هکله د دوی د ډیرو ژبې ګونګې او قلمونه یې کار نه کوي

دا دوه سببه لري یو داچې د دې رسنیو چارواکي او ژورنالیستان. د پوډرو له قاچاق وړونکو، جنګی مجرمینو په اداری فساد کې ککړو کسانو ویریږی او په دي پوهیږی که چیرې په دي هکله څه خپاره کړی حتماً یې سر، مال او کورنی ته ګواښ پیدا کیږی. نو د هغه متل پیروی کوي چې شوله دې خوره پرده دې کوه" داسې ځیزونه خپروی چې پورتنی کسان تري خفه نه شي.

دویمه ډله هغه ژورنالیستان او یا فرهنګی کارکونکی دي چې د پورتنیو کړیو سره اړیکی لری او یا اړونده رسنۍ د هغو له خوا چلول کیږی دا ډله په اصطلاح ژورنالیستان او کارکوونکی په ډیره زړورتیا د خلکو په سترګو ورننوزی او د حقایقو په پټولو کې د هر راز درواغو او جعل کاریو څخه ډډه نه کوی

د ژورنالیستانو یا لیکوالانو دا دوهمه ډله چې هر یوه ته ځانونه جامع الکمالات ښکاری په ډیرو شیبو د افغانانو له احساساتو سره لوبی کوي او حتی هغه مسخره کوي که په دی هکله په ټولنه کې کوم عکس العمل پیدا شي نو بیا په نارو سرو سر شي چې ګوا کې د بیان ازادی ته ګواښ مخامخ دی. دا دوهمه ډله د رسنیو چارواکی او کارکوونکی د هیواد په مطبوعاتو کې یو خواکمن بهیر دی چې دوی د بادارانو د بامونو واورې هم د وطن د ریښتنو خدمتګارانو په بامونو اچوی

اوس د هیواد عادی خلکو سره دا پوښتنه شته چې کومو رسنیو ته ازادی او خپلواکي ویل کیدای شي. دوی ازادو رسنیو ته د ډول ډول معیارونه ټاکي په دولت پورې اړه ونلری؟ د اساسی قانون په چوکات کې په خپلو خپرونو کې ازادي ولري او یا دا چې په مالی لحاظ په خپلو پښو ولاړه وي.

په اوسنیو شرایطو کې ډیر کتونکی دریم تر ټولو ضروری او مهم بولي. که چیری د هیواد رسنیوته وکتل شي او دهغه اړیکی د لیدونکو، اوریدونکو او یا لوستونکو سره پر تله شي. داسې ښکاری چې څو محدودې رسنۍ به په هیواد کې وی او یا ښایې هیڅ نه وي چې په خپلو پښو ولاړې واوسي. نو په داسی حال کې چې دیوې رسنۍ مالی لګښت د بل چا له خوا ورکړل شي هغه ته ازاده رسنۍ ویل کیدای شي؟ که د هیواد اکثریت رسنۍ دا حالت ولری آیا کیدای شي چې د افغانستان د عامه افکارو منعکس کوونکی او هندارې واوسی؟

په هیواد کې په زرګونو داسې لیکوالان او ژورنالیستان شته دي چې داسې قانون له احکامو څخه په پیروی د بیان د ازادی په هکله چې په قانون کې تضمین شوی ده په ریښتیا هم حقایق ټولنی ته برښنده کړی. خو دوی اوس په ظاهره د ازادی خو په واقعیت کې د اختناق ډکې فضا کې نه شي کولای چې د ټولنی پرمختګ په وړاندی د موجوده خنډونو په هکله څه خپره کړي. اوس د هیواد ډیرې رسنۍ له ویرې او یا تړلتوب له امله تورته سپین او سپین ته تور وایي او حقایق اړولي او په غلطه توګه ټولنی او نړیوالوته بیانوي.

همدا سبب دی چې افغان ولس او سنیو ډیرو رسنیو سره علاقه نه پیدا کوي د

د بیان آزادي ...

ستونزو څخه راوتل ډیر کار او هڅه غواړي چې په دې کې د هیواد رسنۍ کولای شي مثبت او منفی رول ولوبوي. رسنی هغه وخت بریالي بلل کیدای شي چې لوستونکی، لیدونکي او یا اوریدونکی ولري. یوه رسنۍ هغه مهال لیدونکی، اوریدونکی او یا لوستونکی پیدا کولای شي چې د خلکو د علاقې وړ او د دوی په ژوندانه پورې اړیکې لرونکی داسې مطلبونه ولري چې هغوی ته په راتلونکې باندې د ډاډ پیدا کولو توکي په کې وي زموږ په هیواد کې ډیرې داسې رسنۍ د هغو له جملې څخه چاپې رسنۍ. شته چې د مطبوعاتو په آسمان کې کله ورښکاره او د لنډې مودې څخه وروسته بیرته ورکې او له منځه ولاړې شي. په تصویري رسنیو کې ځینی کارکوونکی دا باور لری چې که چیرې نیمه برښنډې نڅاوی او سندری او فلمونه خپاره کړی نو مینه وال به یې زیات شي. د غربزو رسنیو ځینی کارکوونکی بیا په دې باور دي کې چیرې هندی فلمی، ایرانی، تاجکی او ترکی سندری خپرې کړی د هیواد ټول خلک به یې اوریدونکی وي دهیواد ځینی چاپې رسنی د نیمه برښنډو تصویرو په چاپ سره په دی فکر کې وي چې په دې ډول خانته به بښه بازار پیدا کوی. یوه رسنی تل هغه ټولنه چې په کی فعالیت کوی مطالعه اوله هغه سره سم نشراتی فعالیتونه په مخ بیایي. بریالی رسنۍ د بیان آزادی څخه د ټولنی له غوښتنو سره سم ګټه اخلي.

حینې ځیرونکی د بیان د ازادی په وړاندی په افغانستان کې اساسی خنډونه په لاندی توګه په ګوته کوی او په پای کې دا پوښتنه ورته پیدا کیږی چې په ریښتیا هم په هیواد کې د بیان په ریښتینی مانا ازادی شته او که نه؟

د دي ځیرونکو په باور په هیواد کې د بیان د ازادی د لاری لوی خنډ یو هم د هیروینو د پوډرو کارو باریان دی. اوس مهال دې کاروباریانو د ټولنی د ژوندانه په مختلفو اړخونو منګولې خښې کړی دي. دوی نه یوازی د امنیتی ستونزو په زیږولو کې ونډه لری بلکی د دموکراسی نظام د ټینګښت په لاره کې هم خنډ دي. د هیواد عادی وګړی په دی خبرې کوی چې د پوډرو د کاروباریانو قوي ډلې موجودې دي چې په ډیر ډاډه زړونو سره خپل کارو بارته دوام ورکوی او بی ساری ډیرې شتمنی تر لاسه کوی.

مګر د هیواد رسنیو یوازی هغه د پوډرو کاروباریان چې د پورتنیو ډلو غړیتوب نلری او ډیریې د کابل په هوایي ډګر کې نیول کیږی، د نیول کیدو راپورونه یې خپروي دا چې وروسته د دوی سره له دولت له خوا کوم چلند کیږي خلك بی خبری ساتل شوی دي.

له خلکو سره دا پوښتنه ده چې آیا د هیواد رسنی داسې اخلاق ژورنالیستان نه لری چې په دی هکله هر ډول خطر و منی او دهیروینو د کارباریانو دلو یو ډلو په هکله راپورونه ترتیب او خپره کړی. د هیواد رسنۍ رپوټونو څخه ډکې دي چې د نشه یي توکیو قاچاق وړونکی په اوسنی مهال کی په افغانستان کې د سولې ثبات او د دموکراتیک نظام په ټینګښت کې ستر خنډ دي. خو بیا هم په دی رسنیو کې دانه په ستر ګو کیږی چې دا قاچاق وړونکی څوک او څه ډول یې د ټولنی د پرمختك لاره ډب کړي ده ؟

همدارنګه ټول رسنۍ په دولتي ماشین کې د فساد او بډې خوړلو په هکله سرونه ټکوي. داسې رسنۍ به نه وي چې په دي هکله یې څه نه وي خپره کړی. او دا په ډاګه کوی چې له دي لاری په لکونو او یا میلیونو ډالره د مفسدو کسانو په جیبونو کې لویږي. خو کله چې د فساد د علتونو په هکله څه ویلو ته لاړ شي بیا دا رسنۍ د اداری فساد سر چینه د ټیټ رتبه مامورینو په لړه تنخوا کې ګوري او خلکوته دا ښیي چې سترې د ټیټ پوړو مامورینو تنخوالوړه شي اداری فساد به هم ورک شي.

د دي رسنیو د ډیرو کارکوونکو سترګې په دي راندې دي چې ډیر هغه کسان چې په دولت او یا نا دولتی موسساتو کې په زرګونو ډالره معاش لري او په لکونو او میلیونو ډالره په خپلو اودو کې سره په جیبونو کې وهي، تر اوسه د هیواد رسنۍ په دي نه دي توانیدلی چې د لاس د ګوتو په شمار کسان ټولنی ته وروپیژنی. دا ښکاره خبره ده چې دا ډول په فساد ککړ کسان د ټولنې د پرمختګ او آرامی په لاره کې لوی خنډ دي خو رسنی په دي هکله یوازې او یوازې په عامو جملاتو سره چې هیڅکله حقایق نه په ډاګه کوی بسنه کوی په دې ډول د مطبوعاتو دا دنده وه او ده چې په تیرو کلونو او یا په اوس مهال ټول په بشری حقوقو باندې د تیری پینسی ځرګندی او دهغه عاملین خلکو او نړیوالو ته ور وپیژنی. دا رسنۍ ټول په یوه خوله وایي چې د بشري ضد په لس ګونو زره د جنایتونو پینبې منځته

پول عشق را ...

از مردم فکر میکنند که میتوانند جامعه را تغییر دهند.

و سپس افراد آن جامعه خود به خود تغییر خواهند کرد. این راه حل اشتباه است، چرا که جامعه تنها یک کلمه است و هیچ روحی ندارد، تنها انسانها وجود دارند و در صورتی که آنها تغییر نکنند تغییر در جامعه ایجاد نخواهد شد.

مشکلات باعث رنج و ناراحتی ما میشود، تنها به این دلیل که هرگز آنها را مورد توجه قرار نداده ایم تا بهفهمیم چه هستند.

با این زنده گی کوتاه و منبع انرژی محدود، خیلی احمقانه است که با عصبانیت، نفرت و حسادت همه چیز را خراب کنیم. این منابع انرژی و این زمان را در عشق و دوستی صرف کنید، این انرژی را طوری به کار برید که باعث تکامل شما شود و هر چه بیشتر متکامل شوید منابع انرژی بیشتری در اختیار شما قرار خواهد گرفت.

مقایسه به طور کلی اشتباه است. هر شخصی کاملاً منحصر به فرد است و هیچ کس همانند او نیست. اگر افراد به هم شبیه بودند، مقایسه آنها درست بود ولی در اصل اینطور نیست. حتا دو گانه گی ها نیز کاملاً شبیهٔ هم نیستند. یعنی غیر ممکن است بتوانید فردی را پیدا کنید که کاملاً شبیه شما باشد.

یکی از اساسی ترین مثال ها در زنده گی این است که نباید زنده گی را به دو بخش خوب و بد یا زشت و زیبا تقسیم کنیم. زیرا این تضادها با هم کل زنده گی را تشکیل می دهد.

برای نیل به این مقصود تنها به اندکی طنز و شوخی نیاز است و به نظر من این طنز برای کسی که می خواهد نگاه فراگیر به جامعه و زنده گی داشته باشد لازم است. مسایل کوچک و ناراحت کننده چه مشکلی دارند؟ میشود به آنها خندید و از آنها لذت برد. ولی ما همیشه در حال قضاوت هستیم و این باعث می شودکه جدی باشیم.

گلها زیبا هستند ولی خارها چطور؟ خار ها هم بخشی از وجود گلها هستند. زنده گی گل، بدون خار امکان پذیر نیست و خارها در حقیقت نقش محافظ گلها را بازی میکند، پس دارای هدف و وظیفه هست. ولی شما میان آنها فرق می گذارید و فکر می کنید گل زیباست ولی خار زشت است. در زنده گی ما نیز می تواند چنین دیدگاهی وجود داشته باشد. چیزهای کوچکی در زنده گی انسان وجود دارد که اگر در مورد شان قضاوت کنیم زشت به نظر میرسد ولی زشتی آنها تنها به خاطر قضاوت ماست، در غیر این صورت آنها نیز نقش خاص خود شان را در هستی بازی می کند.

تنها کار هایی را انجام دهید که برای شما خوشایند باشد، کارهایی که به زنده گی شما و اطرافیان تان نوای خوشایندی از شادی ببخشد.

همهٔ ما بخشهای مختلفی از یک واحد کل هستیم. هیچ چیزی از چیز دیگر مجزا نیست. تمامی هستی یک کل واحد است. تنها با درک این مطلب است که برای همیشه خشونت و آزار را ترک خواهید کرد.

شما جهان را آن طوری می بینید که ذهن تان به شما تشریح میکند، نه آنطوری که هست. افراد گونا گون به اشکال مختلفی شرطی شده اند و ذهن قبول نمیکند جز همین شرطی کردن. انسانها با مسایل مختلف مطابق شیوه شرطی شدن شان بر خورد می کنند ما فکر می کنیم که یک نفر بالا تر است، یک نفر دیگر پایین تر، زنها از قدرت کمتری برخوردارند و مردها قدرتمند تر هستند، یکی با هوشتر است و دیگر از هوش و ذکاوت کمتری برخوردار است. بشر این تقسیمات را انجام میدهد و همهٔ اینها لایه به لایه روی یکدیگر ذهنیت ما را تشکیل می دهد.

هیچ کس بر تر از دیگری نیست، هیچ کس از دیگری پایین تر نیست وهیچ گاهی هم کسی با دیگری برابر بوده نمی تواند. برابری انسان از نظر روانشناسی غلط است. هر کس تجلی یی کاملا منحصر به فرد است. بنابر این مساله بالاتر بودن یا پایین تر بودن وحتا یکسان بودن را باید به طور کلی فراموش کنیم و به جای آن درک کنیم که هر کس فقط و فقط تجلی یی منحصر به فرد است.

تنها کافی است به همه با عشق و محبت نگاه کنید و سپس درک خواهید کرد که هر فرد، صاحب خصوصیتی است که هیچ کس دیگری آن را ندارد.

در صورتی که شما قادر نباشید ذهن خود را کنار بگذارید و مستقیماً و با آگاهی خالص به هستی بنگرید، هرگز موفق به مشاهدهٔ حقیقت نخواهید شد. در این حال بزرگترین شهامت این است که ذهن کنار گذاشته شود، و شجاعترین فرد کسی است که بتواند بدون مانع ذهن به این جهان بنگرد، درست همان گونه که هست، و این بسیار زیباست و کاملاً متفاوت.

درحقیقت ذهن مریضی شماست. کنار گذاشتن ذهن و نگاه کردن به واقعیت درآرامش و سکوت و بدون هیچ گونه فکری، راه درست آشنا شدن با واقعیت است.

در این صورت واقعیت کاملا متفاوت را درک خواهید کرد. درک واقعیت شما را از شر بسیاری از حماقت ها و خرافات نجات می دهد ودل را از تمامی کثافاتی که آن را درک کرده است، پاک خواهد کرد. نا بسامانی ها از یک انسان به یک نسل دیگر منتقل می شود و شماتمامی گذشتهٔ این نسل ها را باتمام عقاید نادرست شان به ارث می برید.

تنها انسانهایی در جهان و جود دارند که آگاه اند و آنهایی که عمیقاً در خواب هستند. کسی که در خواب است قدرتی ندارد. کل انرژی هستی در اختیار انسانهای آگاه و بیدار است. یک انسان آگاه می تواند تمامی جهان را آگاه و بیدار کند، همانطور که یک شمع روشن می تواند میلیونها شمع دیگر را روشن کند و ذره یی از نورش کاسته نشود.

مراحل پنجگانه رشد ذهن:

داکتر رابرت ایستاک میگوید: "لازم است هر فردی، به همان شکل که با فعالیت بدنی بر سلامت جسمی خود می افزاید، از طریق بکار گرفتن مغز توانایی های ذهنی خود را نیز افزایش دهد. "توانایی های ذهنی به تدریج، با سپری شدن عمر به تحلیل میروند؛ اما از طریق پاسخگویی به تجربه هاست که زنده و فعّال می مانند. اگر فردی از تجربه های ذهنی متعدد و متنوعی برخوردار باشد، روابط بین سلولهای عصبی در مغز او نیز بیشتر خواهد بود، در حالی که اگر تجربه های ذهنی فرد محدود و معدود باشد روابط بین سلول کمتر برقرار شده یا این که کاملاً قطع خواهد شد.

توصیه هایی جهت بالا بردن توانایی های ذهنی

۱- ذهن خود را به کار اندازید: حل کردن جدول و معما، بهترین راه برای گذراندن وقت است. داکتر استاک معتقد است که در بین ارگانهای مختلف بدن، مغز عضوی منحصر به فرد به شمار می آید، زیرا عضوهایی مانند کبد و کلیه ها، در اثر کار کردن زیاد و مستمر فرسوده خواهد شد اما مغز، هر چقدر که بیشتر فعالیت داشته باشد، تواناتر و قوی تر میشود. به کار انداختن مغز و انجام بازی هایی مانند شطرنج بر شناخت و درک بیشتر مغز می افزاید. از طریق فعالیت هایی که مغز را به کار می اندازد، می توان به رشد سلول های عصبی تازه کمک کرد و با این وسیله ارتباط بین سلولهای عصبی در مغز حفظ شده و حتا افزایش خواهد یافت.

۲- از گوش های خوداستفاده کنید: گوش دادن به موسیقی جریان خون در مغز را افزایش خواهد داد. به همین دلیل مخچه نوازنده گان موسیقی از افراد دیگر بزرگتر است. خوشبختانه نیازی به استفاده از آلات و ادوات موسیقی نیست بلکه میتوان با گوش دادن به موسیقی، علاوه بر لذت بردن از آن، قسمت های از مغز را نیز فعال سازیم. توصیه میشود هنگامی که به سوی محل کار خود حرکت میکنید به موسیقی مورد علاقهٔ خود گوش کنید به این ترتیب هم به آرامش خواهید رسید و هم بر زیرکی خود خواهید افزود.

۳- دست های خود را بکار برید: زمانی که با ماشین تایپ میکنید یا این که به راننده گی می پردازید یا حتا هنگامی که غذای شب درست میکنید، دستان شما بطور مداوم فرمان های رسیده از مغز را اجرا می کند. در حقیقت هیچ بخشی از بدن بیش تر از دستها به مغز نزدیک تر نیست. به همین سبب، هر قدر مهارت های سریع انگشتان افزایش یابد، عملکرد و فعالیت مغز نیز بیشتر خواهد شد.

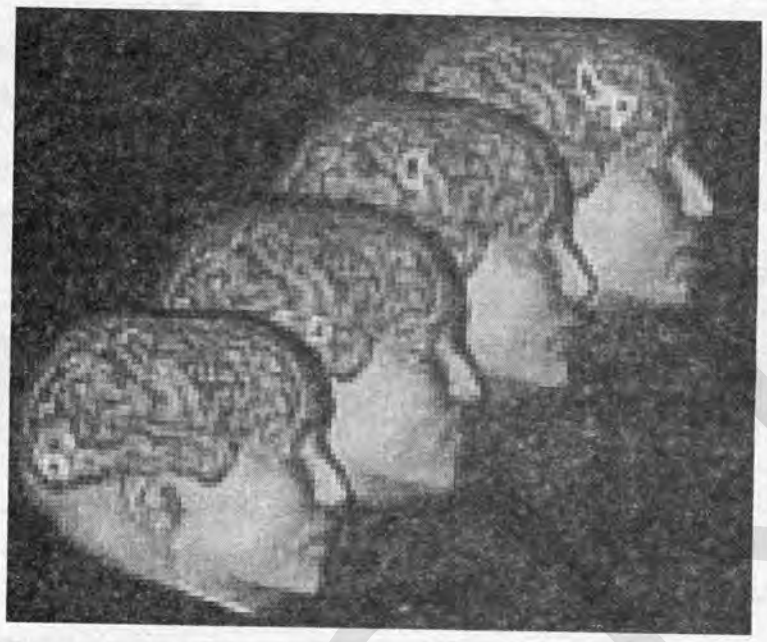

متأسفانه در جامعه (دنیای) ما بر مهارت های ظریف و دقیق انگشتان و اثر آنها بر مغز تأکید نمیشود. جراحان از این توانایی، برخوردارند، ولی افرادی چون وکلا، حسابداران یا مشاوران امور اجتماعی نیازی به مهارت های ظریف و دقیق انگشتان دست خود ندارند. برای مقابله کردن با این شیوه زنده گی میتوان به سرگرمی های سنتی پرداخت. از جمله قالین بافی، خیاطی، ساختن مودل های مختلف که از بخش های کوچکی تشکیل شده اند (مانند کشتی، طیاره و ...)

۴- به پاهای خود تکیه کنید: فعالیت و کار کردن ممکن است بتواند از وزن شما بکاهد اما می تواند ذهن شما را نیز تواناتر کند. ورزش و تمرین های ایستاده سبب تقویت بخش تعادل مغز و مراکز هماهنگ کننده خواهد شد.

که همه گی به بالا بردن درک و شناخت فردی کمک می کند.

داکتر رابرت استاک اظهار می دارد انجام تمرین هایی که سبب حفظ تعادل بدن، انعطاف پذیری و نیروی پاها می شوند از اهمیت زیادی برخوردار است. تمرین پیشنهادی او، ورزش سنتی چینی به نام تای چی است که به تقویت پاها و حفظ تعادل بدن کمک زیادی می کند.

۵- گذشته را زنده نگهدارید: یکی از رایج ترین و مهمترین شکایتهایی که افراد بالاتر از ۴۰ سال، ابراز می کنند کم شدن یا حتا فقدان حافظه است. در حالی که می توان به ساده گی حافظه را تقویت کرد. داکتر استاک معتقد است که با مرور خاطره های خوب گذشته از طریق مشاهده فلم های خانوادگی، آلبوم های عکس و مجله ها می توان به تقویت حافظه پرداخت. حتا وسایلی که خاطره انگیزند مانند عطر مورد علاقه مادر، عینک یا خود نویس پدر بزرگ و ... می توانند به بهتر شدن حافظه کمک کند. یادگاری ها و یادبودها می توانند ارتباط هایی را در مغز ایجاد کنند که به راحتی و با مرور زمان از بین می رود، بنابراین فعالانه خاطره ها را زنده نگهدارید

اراده بیا ...

په خپلواکې او مثبتې پالیسي وشوکړای
چې ځان ته په ډیر لږ وخت کې دخپلو
شریفو هیواد والو په زړونو کې ځای پیدا
کړي او د درنو هیواد والو د هرا ړخیزو
هڅونو په پایله کې اراده په نړیوالو برقی
رسنیو او کورنیو رسنیو کې خپل ځای
ومومئ که څه هم دارادې مسلکی ډلې په
پنځو کلونو کې د زور واکو له خوا هر
ډول ګواښونو سره مخ شوه خو خپلې
معیاري، مسلکي او ملي تګلارې ته یې
بدلون ورنه کړ تر څو له بده مرغه د ۱۳۸۵
دجنګابن په میاشت کې د ځینو سیاسي
لاملونو له امله چاپ نه شوه خو زمونږ
هیواد والو ددې ورځپاڼې د خپریدو مینه
څرګندوله او تل یې له موږ نه دبیا چاپ
غوښته کوله دادې له یو کال ځنډ نه
وروسته د افغان نشراتي مرکز د هر
اړخیزو هڅو په نتیجه کې د یو مجرب او
مسلکي ډلې سره په داسې حال کې میدان
ته راوانګي چې دېرقي او چاپي رسنیو
شمیر په ډیریدو دي او له لوی ځښتن څخه
غواړو چې د برقي او چاپي رسنیې د
زیاتیدو تر څنګ د معیاریتوب ، ملي
وحدت او بیا جوړونې په لور ګامونه
پورته کړي همدا راز هیله من یو چې دیو
تنظیم، قوم او باندنیو له ملاتړ پرته،
اراده وکړای شي چې د غیابت د مودې د
ځان مرګې بریدونو ، په هوایې بمباریو کې
دبې ګناهو خلکو وژلو ، ډیر تحمل نیولو د
کوکنارو د کر د زیاتوالي، د غیر مسوولو
وسله والو شتون، اداري فساد ، د دولت د
دری قواوو د کړ نو له ګاونډیو سره اړیکو
په هکله لیکنې وکړې او هم د ناټو او
ایساف فعالیتونه تاسوته یو په یو
وځیړي، مونږ په ټول مسلکی قوت د
هیواد د خاوری تمامیت، دسیاسی
استقلال او ملي حاکمیت څخه په کلکه
ملاتړ کوو تر څو افغانستان له روان
کړکیچ څخه دیوه خپلواک، هوسا او سر
لوړی هیواد په توګه خلاصون ومومی او
زمونږ درانه هیوادوال له هر ډول دورونو او
تعصب څخه پرته په برابر ډول دورونو او
خویندو په توګه ژوند وکړي.

د ارادې ورځپاڼه له خپلو ټولو مینه والو څخه
په درنښت هیله کوی چې له مونږ څخه قلمي
همکاري، مشورې او اقتصادي لوړینې و نه
سپمولې تر څو د خپلو هیوادوالو د هر
اړخیزو مرستو په لړ لو سره دیو ملي او
خپلواکې ورځپاڼې ویاړ پیا تر لاسه کړو.

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خود شان مربوط است

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۳) افغانی
سالانه: ۱۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۶۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۲۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۲۰ دالر امریکایی

موسس و صاحب امتیاز:
حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: فضل الرحمن اوریا
موبایل: ۰۷۰۰۲۶۴۹۳۶
مهتمم: خادم احمد
موبایل: ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵

خبرنگار: سیدالرحمن سالار و
احمد سید نجیمی
کمپوز: برشکی حنیفی
دیزاین: رحمت نبی و احمد مسعود
آدرس: دهمزنگ، عقب بریکوت،

Daily Independent Publication, publisher:
Afghan Media Resource center
Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Fazal Rahman Oriya
Mobile: 0798208399
Journalists: S.salar & Gh.S.Najeme
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Composer: Breshkay Hanifi
Designer: Rahmat Nabi & Ahmad Massoud.

هنوز بین کوریایی ...

کوریا شمالی براساس توافقی که در جریان مذاکرات شش جانبه پیکن در ماه فبروری سال جاری به دست آمد با توقف فعالیت تاسیسات اصلی هسته یی و ارایه گزارش دقیقی از فعالیت های خود در این زمینه موافقت کرد و در حال حاضر، مذاکراتی برای برچیدن این تاسیسات در جریان است.

پیشتر، آقای بوش در سخنانی در سیدنی گفته بود که کشورهای آزاد جهان باید با همکاری یکدیگر از نهادهای دموکراتیک در آسیا حمایت و آنها را تقویت کنند.

رییس جمهور آمریکا به خصوص به وضعیت کشور برمه (میانمار) اشاره کرد و از دولت نظامیان در این کشور خواست تا تمامی زندانیان سیاسی، از جمله خانم آنگ سان سوچی، رهبر جنبش دموکراسی در این کشور را هر چه زودتر آزاد کند.

وی همچنین از لزوم بهبود شرایط سیاسی در چین سخن گفت و از دولت چین خواست تا با استفاده از فرصتی که برگزاری بازی های المپیک پکن در سال آینده در اختیار این کشور می گذارد به ایجاد "فضای بازتر سیاسی" دست بزند.

سازمان همکاری های اقتصادی آسیا و اقیانوس آرام در سال ۱۹۸۹ به ابتکار استرالیا تاسیس شد و در حال حاضر، بیست و یک کشور واقع در شرق آسیا و حوزه اقیانوس آرام در آن عضویت دارند.

استرالیا، ایالات متحده، کانادا، جاپان، چین و روسیه از جمله اعضای این سازمان هستند و درآمد ملی کشورهای عضو در مجموع به حدود شصت درصد کل درآمد اقتصاد جهان بالغ می شود.

اجلاس رهبران آپک هر سال دست کم یک بار در یکی از کشورهای عضو برگزار می شود.

ملاقات پوتین و بوش

یکی از جنبه هایی که در اجلاس سال جاری مورد توجه رسانه ها قرار گرفته، ملاقات ولادیمیر پوتین، رییس جمهور روسیه، و جورج بوش است که برای روز جمعه، ۷ سپتامبر، برنامه ریزی شده است.

روابط روسیه و آمریکا در ماه های اخیر چندان گرم نبوده و بین دو طرف در مورد مسایل مختلف، از جمله تصمیم آمریکا به گسترش شبکه دفاع ضد موشکی به شرق اروپا و مساله استقلال کوسوو اختلاف نظر وجود داشته است.

جورج بوش روز پنجشنبه با هو جینتائو، رییس جمهور چین، هم دیدار کرد و گفت که با وجود موضوع هایی دشوار مانند آزادی مذهبی در چین و خودداری این کشور از آزادسازی نرخ برابری پول خود در برابر ارزهای خارجی، مذاکرات دو طرف دوستانه بوده است.

ولادیمیر پوتین پیشتر از این با جان هوارد، نخست وزیر استرالیا، دیدار کرد و طی این ملاقات، دو طرف قراردادی را برای صدور یورانیم به روسیه امضا کردند.

آقای هوارد گفت که روسیه اورانیوم خریداری شده استرالیا را تنها برای تولید سوخت در نیروگاه های هسته یی به کار خواهد برد و فروش یورانیم استرالیایی به روسیه در چارچوب نظارتی کاملا دقیقی صورت می گیرد.

دو طرف امکان فروش یورانیم صادراتی به طرف ثالث، از جمله ایران را منتفی دانستند و آقای پوتین گفت که روسیه مقادیر لازم یورانیم تهیه شده از منابع دیگر را در اختیار دارد.

آزادی ورفاه در اسیا و اقیانوس آرام:

آقای بوش در سخنرانی در جلسهٔ تجاران وابسته به آپک گفت که استرالیا و آمریکا دارای منافع و ارزش های مشترک و مستحکمی هستند که دو کشور را به یکدیگر پیوند می دهد.

رییس جمهور آمریکا یکی از هدف های مشترک دو کشور را حمایت از پیشرفت آزادی و رفاه در منطقه آسیا و اقیانوس آرام عنوان کرد.

وی همچنین به اجلاس سازمان تجارت جهانی در قطر اشاره کرد و از شرکت کنندگان در "دور دوحه" خواست تا برای رفع بن بست کنونی در روند مذاکرات در این زمینه تلاش کنند.

اجلاس دوحه در سال ۲۰۰۱ در پایتخت قطر برگزار شد و دستور کار اصلی آن ایجاد شرایط مساعدتر برای دسترسی کشورهای در حال توسعه به بازارهای جهانی بود اما اختلاف نظر بین این گروه از کشورها و کشورهای پیشرفته مانع از دستیابی به توافق بر سر جزییات این دستور کار و اجرایی شدن آن شده است.

رییس جمهور آمریکا مذاکرات دوحه را فرصتی توصیف کرد که در هر نسل یک بار به دست می آید و تاکید ورزید که ایالات متحده برای کمک به موفقیت این مذاکرات حاضر است از خود انعطاف بیشتری نشان دهد.

گاز های گلخانه یی!

رییس جمهور آمریکا همچنین از همکاری در زمینه مقابله با گرم شدن آب و هوای زمین حمایت کرد و گفت که لازم است چین و هند نیز در هر نوع اقدامی در این زمینه مشارکت داشته باشند.

ایالات متحده به پیمان کیوتو برای کاهش گازهای گلخانه ای نپیوسته اما دولت این کشور طرح های دیگری را در این زمینه مطرح و دنبال کرده است.

دولت چین نیز، با وجود افزایش سریع آلودگی ناشی از فعالیت های صنعتی در این کشور، اصرار دارد که محدودیت های در نظر گرفته برای گازهای گلخانه ای در هر کشور باید تابع جمعیت آن باشد در حالیکه مقامات هندی مسئولیت اصلی برای مقابله با آلودگی را متوجه کشورهای پیشرفته می دانند.

اجلاس سران آپک در میان تدابیر امنیتی گسترده برگزار می شود هزاران مامور پولیس برای جلوگیری از بروز خشونت در جریان تظاهراتی که برای روزهای آینده برنامه ریزی شده به سیدنی اعزام شده اند.

در اطراف منطقه تجاری مرکز سیدنی یک ۲مربند امنیتی به طول پنج کیلومتر ایجاد شده و پنج هزار مامور پلیس در شهر به گشت زنی پرداخته اند.

با وجود تدابیر امنیتی شدید، به خصوص در اطراف محل اقامت رهبران شرکت کننده در اجلاس آپک، روز پنجشنبه اعضای یک گروه طنز تلویزیونی توانستند وارد هتل محل اقامت جورج بوش شوند. پولیس این افراد را بازداشت کرده و به تحقیقات در مورد نواقص امنیتی این هوتل پرداخته است.

ناتو و ...

را در اختیار فرماندهان اعزامی به این کشور قرار دهند.

رییس کمیته نظامی ناتو در آستانه برگزاری جلسه روسای ستاد مشترک اردوکشورهای عضو سازمان سخن می گفت که که قرار است فشارهای ناشی از حضور نظامی در افغانستان بر پیمان ناتو را بررسی کند.

جنرال ری هنولت گفت که کمبود افراد در افغانستان مانع از پیشرفت سریعتر در جنگ علیه طالبان می شود و لازم است کشورهای عضو ناتو به تعهدات خود در مورد اعزام نفرات و تجهیزات لازم به افغانستان عمل کنند.

وی گفت که کمبودهای کنونی به معنی آن است که نیروهای ناتو در افغانستان با مخاطراتی مواجه می شوند که در صورت افزایش نفرات و تجهیزات پیش نمی آمد.

وی تاکید کرد که پیمان ناتو تعهد کرده است تا زمانی که اردو و نیروی پولیس افغانستان به توانایی لازم برای حفظ امنیت این کشور دست یابد در افغانستان باقی بماند.

کمیته نظامی پیمان ناتو از روسای ستاد مشترک ارتش های بیست و شش کشور عضو این سازمان تشکیل یافته است که از روز جمعه، ۷ سپتامبر، در یک اجلاس دو روزه در شهر ویکتوریا در کانادا شرکت می کنند.

سوله ...

که څه هم په کابل او دهیواد په یو شمیر شمالي سیموکې څه نا څه امنیت شته، خو په جنوبي سیموکې طالبان د یو ځواک په توګه څرګند شوي دي، په هېواد کې د اوسنۍ نا امنۍ اصلي لامل‌ونه د دولت خراب سیاست، درسینو نا سم نشرات، او همدا راز د چارواکو خرابه اقتصادي پالیسي ده.

د دولت ناسم سیاست د دې لامل شو چې د دولت د چارو واک تر ډېره حده دهغو ډلو تر ګوتو ورشي، چې پخوايي د خپلوواکمنیو پر مهال د خلکو په مال، ناموس او حقوقو تېري کړي وو

دا ډلې اوس له خلکو سره زور زياتي کوي او آن په خپلو کې يې د دولت واک سره ويشلی

دا وضعه د دې سبب شوې چې خلك د طالبانو خواته مخه کړي او طالبان يوځل بيا را ښکاره او څرګند شول

ددې نا امنۍ بل لامل د هيواد خراب اقتصاد دی او د دې پرې هم د دولت په غاړه ده. ځکه چې د طالبانو تر ماتې وروسته د کرزي حکومت اونړيوالې ټولنې دواړو په لومړيو کې ملت ته داسې وعدې ورکولې چې په اقتصادي برخو کې به مرستې ورسره وکړي او د کار لاړې چارې به ورته وموميو. خو له بده مرغه چې دغه مرستې په ښه توګه مصرف نه شوې او د دې پر ځای چې خلکوته کار وموندل شي، کرنيزې ځمکې ورغول شي، ويالې، پلونه او کاريزونه جوړ شي، د ښتې شنې او د کرلو وړ وګرځي دا ټول کارونه چې د افغانانو د اقتصاد د پياوړتيا لپاره په لومړي ګام کې بايد شوي واى و نه شول. او د مرستو پيسې د خلکو شخصي جيبونو ته ورغلې او د يو شمير رسنيو خراب او له اسلام څخه لېرې خپرونې هم د دې سبب شوې چې طالبانو ته دا موقع په لاس ورشي چې عامو خلکو ته ووايي چې دادی تاسې وګورئ يو اسلامي دولت داسې خپرونې کوي!

خلك هم د طالبانو د تبليغاتو تر تاثير لاندې راځي او سوال ورته پيدا کېږي چې په ښتيا هم اسلامي دولت د شريعت او افغاني دود سره په ټکر کې خپرونې کوي چې نه بنايي داسې خپرونې دې وکړي

همدا راز د روسيې يو شمير هيوادونه نه غواړي چې امريکايان دې په افغانستان کې پاتې شي نو له همدې امله بنايي له طالبانو سره به مرستې وکړي اود ايران په اړه نړيوالو څو، څو ځلې ووېل چې موږ داسې شواهد لرو چې طالبانو ته يې وسلې ورکړې

س: بناغلی بشردوست د دې ستونزو حل په څه کې دی؟

ج: د دې ټولو ستونزو حل هغه وخت کېدای شي چې اوسنۍ او پخوانۍ مجرمين او هغه ډلې چې د خلکو په مالونو يې تيري کړي، خلك يې وژلي، دنشه يې توکو په قاچاق کې لاس لري له دندې ليرې او محاکمې لپاره يې راکش کړای شي او بله دا چې دولت بايد د اوسنۍ اقتصادي پاليسې په اړه له سره غور وکړي او داسې يوه پاليسي جوړه کړي چې د افغانانو اقتصاد ور باندې پياوړی شي

کمیشن کاران ...

چې پلیټونه مې په لاس کې وو، کله چې بیا زه له مدیریت څخه ریاست ته ولیږم هلته مې د ترافیکو رئیس سره خپله ستونزه شریکه کړه هغه راته وویل هر چا چې تا ته دغه لارښوونه کړې غلط يې کړې. ته باید بیرته له سره عریضه وکړې اوس زما پنځلس ورځې کېږي چې څم او راځم کار مې هم نه خلاصېږي او تر اوسه را څخه ۱۳۵۰۰ افغانی لګیدلي دي که چیرې په ۵۰۰۰ نورو پیسو لګښت هم خلاص شي زه به خوشحاله وم حال دا چې د دې ټولو اسنادو قانوني لګښت له ۷ څخه تر ۸ زرو افغانیو پورې دي هغه زیاتوي د اقتصادي ستونزو له امله مې د غه اسناد کمیشن کارته د نوي کولو لپاره ورنکړل خو اوس پښیمانه یم ځکه کمیشن کار هم راته ژر خلاصول او هم به مې دومره بې ځایه پیسې نه لګیدی

سردار ولي د دې پوښتنې په خواب کې چې د پیسو اخیستلو اندازه یو شان ده که څنګه او د دې ستونزو په اړه خوك له تاسو څخه پوښتنه کوی که څنګه هغه وویل د پیسو اندازه په هر څانګه کې له لس افغانیو نیولي بیا تر ۳۰۰ سوو پورې وي او د هرې څانګې مامور خپله پاچاهي لری او هیڅاځخه ویره نلری

دي د لوړو پوړو چارواکو نه غواړي چې د ترافیکو په ادارو کې باید با احساسه او امانتکاره کسان په دنده و ګماري تر څو د دوي ستونزو ته د پای ټکی کېږدي په همدی وخت کې مو له یو تن کمیشن کار څخه چې نه یې غوښتل انځور او نوم یې خپور شي او په یو وار یې څو اسناد په جیب کې اینبي وو پوښتنه وکړه چې دا دومره ډیر اسناد څنګه کولای شي جوړ کړي؟ هغه وویل له موږ سره مامورین او ځینې چارواکي پېژني او بلد دي کله چې ورځو تر روغبړ وروسته تاکلې پیسې ورکوو او د موټر سندونه په یو وار راته خلاصوي دي زیاتوي چې زمونږ یو راز دادي چې کولای شو اسناد ژر خلاص کړو چې د هغو اعتبار له مخې چې زمونږ او د ترافیکو د مامورینو ترمینځ موجود دي د پیسو په بدل ځینې کارونه په جعلی او غیابی ډول خلاصوو لکه د موټر تخنیکي معاینه. د ضمانت خط جعلی جوړول او داسې نور هغه وړاندی زیاتوي که چیرې مونږ پیسې ورنکړو نو مونږ نشو کولای په لس ها وو اسناد جوړ کړو ځکه د هر یوه لپاره صحیح او قانوني ضمانت خط جوړول ګران دي خو مونږ هماغه یو ضمانت خط کاپي کوو او د هغه له کاپي څخه استفاده کوو د همدی ستونزو د سپړلو په موخه مو وغوښتل تر څو د ترافیکو د لوی مدیر سره مرکه وکړو خو کله چې د ترافیکو د مدیریت په وداني کې مې له ساتونکو څخه د مدیر په اړه مالومات وغوښتل او و مې ویل چې غواړم له هغه سره مرکه وکړم نو هغه په دفتر کې کینولم او را ته یې وویل چې زه به له مدیر صیب سره ستا خبره یاده کړم وروسته له شو دقیقو څخه هماغه ساتونکی راته وویل مدیر صیب وایي چې مونږ ته د کورنیو چارو وزارت له خوا مکتوب راغلي چې د وزارت اجازی پرته له هیڅا سره مرکه ونکړی نو تاسی لاړ شي له وزارت څخه مونږ ته مکتوب راوړي بیا به مرکه وکړو پرون مو یوه بل خبریال همدغه خبره وکړې

غلام سعید نجیمی